

2d) Capitolul 10

Tola și Iair

Introducere

Timpul scurt de domnie al lui Abimelec a dat naștere la multă istorie. Acum vin doi judecători, despre care se relatează puțin, dar care au judecat mult timp. Împreună au judecat exact 45 de ani. Ei reprezintă opusul lui Abimelec și sunt o corectură a regimului lui, sau un mijloc de vindecare al acestuia. S-a spus deseori: ferice de poporul care nu are nicio istorie, căci istoria este deseori o istorie a păcatului, a tristeții și suferinței. Este istoria lui „Abimelec”, care ocupă un capitol lung în Biblie.

Abimelec a prăbușit țara în haos și așa a lăsat-o în urma lui. Tot așa și o Adunare locală poate să devină pustie prin „administrarea proastă” a supraveghetorilor. Atunci trebuie să vină un bărbat ca Tola, care poate să se așeze în spărtură pentru popor. Este nevoie de astfel de „frați Tola” și „frați Iair”. Vom vedea în continuare, ce reprezintă ei. Nu citim despre fapte mari ale celor doi judecători. Sigurul lucru, pe care ei l-au făcut, a fost păstrarea păcii în poporul lui Dumnezeu. După abuzul de putere al lui Abimelec, aceasta trebuie să fi fost o ușurare pentru popor.

Tola – versetele 1-2

Nu știm multe despre acest judecător, dar probabil vom putea învăța ceva din înțelesul numelui lui. Tola înseamnă „un vierme”. Aici este cuprinsă o diferență mare față de Abimelec. Viermele vorbește despre micime, și stă față în față cu omul care s-a înălțat singur. Tola este »fiul lui Pua«, și aceasta înseamnă „exprimare, vorbire”, »fiul lui Dodo«, ceea ce înseamnă „preaiubitul lui, cel care aparține dragostei”. Aici putem observa, că totul își are originea în dragoste. Conștiința dragostei divine este izvorul din care curg toate. Urmarea acestui fapt este, că acela, care este conștient, că este subiectul acestei dragoste, va vorbi despre aceasta (Pua) și va avea o atitudine smerită (Tola). Acesta este răspunsul la ceea ce sunt și fac oameni ca Abimelec; și rezultatul este salvarea lui Israel.

Tola vorbește despre Acela care a revelat cu desăvârșire felul de gândire smerit și a salvat pe poporul Său. Domnul Isus spune profetic în Psalmul 22,7: »Eu însă sunt vierme, nu om.« Aceasta a fost atitudinea Lui și comportarea Lui față de toată mândria conducătorilor religioși ai lui Israel și năzuința lor după propria onoare.

Tola a locuit în Șamir, care, printre altele, înseamnă „diamant”. Acest nume vorbește pe de o parte despre strălucire și lumină, și pe de altă parte despre duritate, putere și neschimbabilitate. Tot așa este și la felul de gândire smerită. Ea este plină de strălucire și putere de atracție pentru acela care are un ochi pentru ea și nicio jignire sau disprețuire nu va putea să dea naștere la o schimbare al acestui fel de gândire.

Tola este îngropat acolo unde a trăit. În privința aceasta vreau să remarc, că viața sa a fost o viață consecventă, fără abateri de la principiile, care s-au văzut în ea. Moartea lui nu a dus la schimbarea principiilor, pe care el le-a apărut până la extrem.

Iair – versetele 3-5

Urmașul lui Tola a fost Iair. Numele lui înseamnă „cel care luminează”. El pare să fie unul, care răspândește lumină în jurul lui, lumina divină. Dacă legăm numele lui de numele lui Tola, atunci putem spune, că felul de gândire al „viermelui” conduce la priceperea, care poate fi dată mai departe. Despre această dare mai departe vorbește numele Galaad, care înseamnă „martor”. În viața lui Iair devine vizibilă lărgirea spațiului de viață. El a avut mai întâi 23 de cetăți (vezi

Numeri 32,41; 2 Cronici 2,22); în aceste versete se vorbește despre 30 de cetăți. Vedem de asemenea, că prin cei 30 de fii este răspândită lumina tatălui lor. Aceasta este exprimată prin înțelesul numelui Havot-Iair. Acest nume este tradus prin „satele corturilor lui Iair”, dar textual înseamnă și „viața lui Iair”. Acolo, unde locuiau fiii lui Iair, se arăta lumina, care strălucea din viața lui Iair. Așa s-a răspândit lumina. Măgarii, pe care ei călăreau, sunt un simbol al succesului și al unui regim în pace. Domnul Isus a călătorit pe un măgar spre Ierusalim.

Fiii lui Iair erau regenți, dară fără pretenții de conducere. Ei erau conducători în practică. Fiecare din ei avea micul lui cerc propriu (satul), pentru care erau răspunzători. În același fel, fiecare credincios are micul lui cer propriu, acesta este locul lui în Adunare, este locul lui în lume, în societate. Așa cum cetățile, în care locuiau fiii, erau reproduceri ale cetății tatălui lor, tot așa credincioșii au dreptul să lase să strălucească lumina lui Dumnezeu în viața lor. Credincioșii sunt acum lumina lumii. Ei au voie să fie în viața lor „reproduceri” ale lui Hristos, care este Lumina lumii (Ioan 8,12). Este vorba de 30 de fii. Numărul 30 se împarte în 10 x 3. Zece este numărul responsabilității (cele zece porunci); trei este numărul revelației depline (Trinitatea revelată în Hristos).

Eu cred, că aici avem și o referire la Împărăția de o mie de ani a păcii. Atunci Hristos va governa, atunci toți credincioșii vor lua parte la guvernarea Lui, și fiecare, potrivit cu credințioșia lui în timpul absenței lui Hristos, va primi autoritate asupra unui număr de cetăți. Citim aceasta în evanghelia Luca 19,11-27. În acest timp Hristos va fi ca »Soarele neprihănirii« (Maleahi 4,2) și va apărea ca adevăratul Iair, Cel care luminează. Atunci El va fi văzut în slavă. Această slavă I-o va da Dumnezeu, deoarece El mai întâi S-a smerit așa de mult și a devenit un »vierme«, care ne-a fost prezentat simbolic în Tola.

„Viermele” și „soarele” îi regăsim în lepădarea (viermele) și în glorificarea (soarele) lui Hristos. Ambele sunt descrise minunat în epistola către Filipeni 2,5-11.

Iair a fost îngropat în Camon, aceasta înseamnă „înviere”, „viață din morți”.

O nouă abatere – versetele 6-9

După ce a murit Iair, Israelii au făcut iarăși primii pași în „facerea răului, robiei și strigătelor către Domnul”, prin care odinioară atâta nenorocire a venit peste ei. Ei n-au învățat nimic din aceasta. Oferim noi ca creștin un tablou mai bun?

Pentru a șasea oară se spune că Israel a făcut »ce era rău în ochii Domnului«. Niciodată mai înainte nu am văzut atâția idoli uniți în Israel. Șapte din ei sunt numiți, pentru a arăta caracterul complet, cu care israeliții s-au dedicat lor.

Țara era plină de idoli. Este loc pentru tot felul de idoli falși, numai pentru Dumnezeu adevărat nu este loc. Dumnezeu cel viu este înlocuit cu idolii morți. Idolii nu sunt adăugați, ci ei iau locul lui Dumnezeu. Dumnezeu lasă poporul în seama lui însuși, ca să simtă jugul, pe care ei l-au luat de bună voie asupra lor, prin aceea că au slujit idolilor. Când dispăre simțul pentru autoritatea lui Dumnezeu asupra sufletului și această autoritate este permisă altor lucruri, idolilor, Dumnezeu este nevoit să ne lase să simțim autoritatea acestor lucruri. Pentru a face pe israeliți conștienți de relațiile în care au intrat și cui s-au încredințat ei, El îi predă puterii filistenilor și amoniților.

Amoniții

În istoria care urmează acum, amoniții trec în mod deosebit pe prim plan. Ei se află pe partea cealaltă a Iordanului și atacă acolo. Ei traversează Iordanul, ca să facă război și în țară. Moab și Amon sunt frați vitregi, născuți din tatăl lor Lot cu cele două fete ale lui. Pe linia lui Lot sunt înrudiți cu poporul Israel. Pe Moab l-am întâlnit deja în capitolul 3; scurt l-am întâlnit și pe Amon acolo. Aici apar ca dușmanul pe care Dumnezeu îl folosește pentru pedepsirea poporului Său. Așa cum am remarcat deja în capitolul 3, numele Amon înseamnă „independent”.

Amon se va dovedi în capitolul următor ca unul, care se comportă cu lucrurile lui Dumnezeu și lucrurile poporului Său într-un mod propriu. El dă o explicație proprie, independentă, la prima vedere logică, prin care își revendică dreptul asupra țării, pe care Israel a luat-o în posesiune. De aceea eu cred, că în amoniți noi vedem un tablou al minții creștinului cu numele, care gândește la lucrurile lui Dumnezeu și ajunge la altă concluzie, decât aceea pe care Dumnezeu o prezintă în Cuvântul Său. În Amon este prezentat pericolul raționalismului, al religiei care are ca punct de plecare mintea. Acolo unde dușmanul acesta câștigă supremația în poporul lui Dumnezeu, poporul va fi jefuit de cântarea sa de laudă (Iuda), de puterea sa (Beniamin) și de roadă (Efraim) (versetul 9).

Încercarea autenticității mărturisirii – versetele 10-16

Apăsarea asupra lui Israel devine grea. Atunci poporul strigă către Domnul și își recunoaște greșeala. Dar cum reacționează Domnul? El le aduce aminte de izbăvirile de odinioară, pe care El li le-a dat, și cum s-au comportat ei cu ele. Ei L-au părăsit după fiecare izbăvire și au început iarăși să slujească idolilor. Acum să roage pe acești idoli, ca să-i izbăvească!

Această comportare a lui Dumnezeu nu greșește rezultatul. Poporul înțelege, că numai mărturisirea nu este suficientă. Idolii trebuie îndepărtați. Mă gândesc la Iacov. În Geneza 35,1-5 citim, că el a zis casei lui și tuturor celor care erau în casă să îndepărteze idolii. Iacov era împreună cu casa sa pe drumul spre Betel. Acolo va întâlni pe Dumnezeu. El înțelege, că viața cu Dumnezeu și păstrarea idolilor nu se potrivesc. Atât Iacov, atunci, cât și poporul, acum, au înțeles, că îndepărtarea lucrurilor greșite este piatra de încercare a adevăratei căințe.

Cu ce Dumnezeu avem noi a face? Care sunt lucrurile care ne abat de la Dumnezeu? Pentru fiecare poate fi altceva. Vreau să numesc un lucru, care pentru mine a fost un idol și despre care știu, că pentru mulți mai este un idol. Noi trebuie să ne întrebăm singuri, dacă acesta este valabil și pentru noi. Dacă acestui idol i se dedică mult timp și mari interese, atunci se pierd multe ocazii bune pentru a cunoaște mai bine pe Domnul Isus și a-I sluji într-o lume, care se grăbește spre judecată. Influența acestui idol asupra gândirii și comportării unui creștin este enormă. Putem să dăruim mult timp atenția noastră acestui idol, fără ca să aibă loc urmări pentru felul cum noi privim lucrurile din jurul nostru. Creștinul împrumută valorile și normele sale din Cuvântul lui Dumnezeu, care are valoare stabilă. Dar creștinul care seară de seară se lasă orbit de strălucirea televizorului – căci despre acesta vorbesc – pe neobservate începe să-și împrumute valorile și normele sale de la televizor. El are efect ca o infuzie: picătură cu picătură avem parte de o schimbare, până ajungem să ne schimbăm total în gândire. Biblia dimpotrivă ne spune: *»Să nu vă potriviți chipului veacului acesta, ci să vă prefaceți prin înnoirea minții voastre, ca să puteți deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută și desăvârșită.«*

În cartea sa „Lăsați trâmbițele să sune”, David Wilkerson dedică un capitol întreg efectelor mortale, pe care televizorul le are asupra vieții creștine. Titlul acestui capitol este: „Poporul Meu slujește idolilor”. El scrie, cum Domnul i-a făcut clar, ca el să renunțe la televizor. Efectul și urmările asupra lucrării sale o descrie în felul următor: „Eliberarea a fost minunată. Abia după aceea am devenit conștient, cât de îngrozitor de puternic a fost accesul satanei asupra mea și celor mai mulți copii ai lui Dumnezeu. Acum atenționez pe creștini cu privire la televizor și ei consideră aproape imposibil, să se despartă de el. Poți tu? Observ cât de înrobiți de televizor pot să fie creștinii și mă întristez, că ei nu sunt de acord cu mine în această privință. Chiar și copiii lui Dumnezeu, care trăiesc într-o mare dăruire față de Domnul, sunt robiți de televizor, dar ei nu recunosc aceasta. A sosit timpul, ca Duhul Sfânt să arate cât de mare este groaza acestui idol, că niciun credincios nu este în stare să se așeze înaintea lui și să aibă totuși părtașie cu Domnul.”

Ce părere are Wilkerson cu privire la folosirea și influența televizorului, este foarte clar. În privința aceasta mă alătur din toată inima de el. Vreau să recomand, să se citească acest capitol din cartea lui Wilkerson (chiar dacă întreaga carte este numai parțial de recomandat). Cu câțiva ani în urmă am scris o broșură despre televizor: „Punctul de vedere creștin cu privire la

televizor”. Acum, după ce am citit ce spune Wilkerson cu privire la televizor, îmi dau seama că am fost prea rezervat. Ce spune el în privința aceasta, m-a convins din nou, că acest idol trebuie scos din casele creștinilor, dacă este vorba de o trezire la viață a poporului lui Dumnezeu. Noi ne putem ruga și mărturisi, dar dacă nu suntem gata să scoatem afară idolii din casele noastre și din viața noastră, nu vom primi răspuns la rugăciunile noastre. Sinceritatea mărturisirii noastre devine clară pe talerul cântarului idolilor. Așa cum am spus, televizorul nu este singurul idol. Cineva poate să aibă alți idoli, suplimentari sau în locul acestuia. În timpul nostru există o legiune de idoli.

Dar dacă ei sunt scoși afară ... »*Și au scos dumnezeii străini din mijlocul lor, și au slujit Domnului. El S-a îndurat de suferințele lui Israel*« (versetul 16). Ce cuvânt minunat! Arată dorința deosebită a lui Dumnezeu, cu toată duiosia inimii Lui, de a ajuta pe poporul Său.

Strigătul după un eliberator – versetele 17-18

Se pare că dușmanul a devenit activ, atunci când Israel a recunoscut că a greșit și a arătat veridicitatea mărturisirii, prin aceea că au scos idolii. Dacă poporul lui Dumnezeu o ia în serios cu lucrarea pentru Dumnezeu, dușmanul nu va privi fără să devină activ. El se scoală, ca să lupte. Israel face atunci două lucruri. În primul rând se duc la Mițpa și se strâng acolo. Mițpa înseamnă „turn de veghere”. Ei au devenit treji și acum sunt foarte atenți, ce intenționează dușmanul să facă. Aceasta îi face, în al doilea rând, să întrebe, cine va fi conducătorul din Galaad. Cu regret se vede din această întrebare, că abaterile anterioare au diminuat în popor simțământul unității lor. Ei caută pe cineva care să fie comandant asupra Galaadului; este evident că, a dispărut conștiința unității poporului lui Dumnezeu. În afară de aceasta, pentru această spirală coborâtoare este remarcabil, că Dumnezeu nu este întrebat, pe cine vrea El să dea ca eliberator. Această decădere spirituală își găsește punctul minim în istoria lui Samson, unde poporul nu mai întreabă nicidecum de un eliberator, ci ajunge chiar să dea în mâna dușmanului pe eliberatorul dat de Dumnezeu.

Cu privire la întrebarea după un conducător sunt două gânduri importante. În primul rând, întrebarea cu privire la un conducător înseamnă că noi dorim oameni care să meargă înaintea noastră în luptă. În al doilea rând, este totodată posibil, ca la această întrebare să te gândești la altceva, și anume, să înțelegi întrebarea ca un principiu, ca o concepție sau punct de vedere, care se bazează pe un adevăr din Biblie, despre care noi suntem convinși, că prin aceasta vom obține victoria. Vom vedea în Iefta un bărbat, care ne prezintă un astfel de principiu, și anume un anumit fel de gândire și relația cu Scriptura, cu dușmanul și unii cu alții.